

Poštnina plačana v gotovini.

L. XXXIII.

Štev. 5.
1930

SLOVENSKI ČEBELAR

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO

Članarina (naročnina) znaša letno 40 Din (18 lir. 5'50 šilingov).

Vsebina:

Vabilo na občni zbor	65	Poročilo o V. rednem občnem zboru	74
Čebelarstvo v kamniškem okraju	66	Društvene vesti	76
Mesečna navodila	68	Podružnične vesti	78
Opazovalne postaje	72	Drobiz	79
Čebelarjeva molitev	73		

Prodam

vse letosnjce roje

z lanskimi maticami. — Cena po dogovoru.

Jože Pogačnik, posestnik in čebelar, **Ravna**, p. Soštanj.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI

UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma v društvih zadavah je naslavljali na „Čebelarsko društvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za denarne in blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarske polrebščine: Blagovni oddelek „Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani“, lugoslov. knjigarna

V Ljubljani, dne 1. maja 1930. / Številka 5.

Letnik XXXIII.

Vabilo

K nadaljevanju rednega letnega občnega zbora Čebelarskega društva za Slovenijo, ki bo v nedeljo dne 15. junija 1930 ob 10. uri v telovadnici bivšega Orlovskega doma v Celju.

Dnevni red:

1. Pozdrav in otvoritev občnega zbora.
2. Poročilo revizijskega odseka.
3. Volitev novega odbora.
4. Slučajnosti.

Eventuelne predloge in nasvete je treba drušvenemu tajništvu poslati najkasneje do 31. maja t. l. Predlogi, ki so bili poslani za prvi občni zbor ostanejo veljavni za drugi občni zbor.

Odbor.

Vabilo

Vse čebelarje vabimo na sestanek in posvetovanje o ustanovitvi čebelarske zadruge, ki se bo vršil isti dan kot glavni občni zbor, to je v nedeljo dne 15. junija 1930, takoj po obč. zborovanju v telovadnici bivšega Orlovskega doma v Celju.

Dostop k sestanku imajo vsi organizirani čebelarji, ki se za zadružno zanimajo.

Dnevni red:

1. Poročilo o dosedanjem delu za zadružno?
2. Posvetovanje o ustanovitvi zadruge.
3. Eventualno branje zadružnih pravil.
4. Eventualna volitev pripravljalnega odbora.

Odbor.

Čebelarstvo v kamniškem okraju.

I. Mayer v Dobu.

Dalje.

Tuhinjski dolini čebelari vsega skupaj 155 čebelarjev, ki so zazimili 1231 panjev. Izvenčine so to mali kmetiški čebelarji s 4 do 5 panjev. Ker obsega čebelarstvo okroglo 70 km² pašnega polja, smem računati 18 panjev na km². Ob rojivini se njih število najmanj potroji. Nekoč so jih domačini precej prodali prekupcem, izvozničarjem. Dandanes ta kupčija popolnoma počiva; zato na jesen precej panjev pada. Glede medu smo bolj na kratkem. Sicer ga iztočijo nekateri iz A.-Ž. panjev precej, ostane pa ravno za domačo porabo.

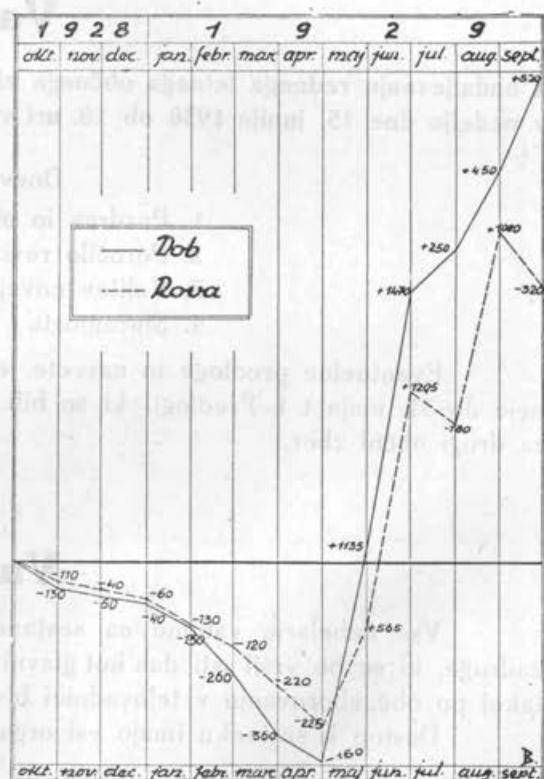
Na splošno čebelarijo tu bolj na roje, ker je lega doline za to ugodna. Zgodnja spomladna paša na telohu, deloma na resju in pozneje na češnji, naganja čebele k rojenju. Zato imajo tu še nad tričetrt vseh panjev navadne kranjiče. Leto 1914. je bilo za rojenje posebno ugodno. Eden okoliških čebelarjev je imel na jesen od enega samega plemenjaka kar sedem panjev. Plemenjak mu je rojil trikrat (prvec, drujec in tretjevec). Prvec mu je rojil dvakrat (vnuk in drugiček), pa še drujec mu je dal vnučka.

Tu je neizčrpna zaloga živega materijala za bodočnost, posebno ker je pasma čista in zelo zdrava.

Jako zanimiva je slika pašnih razmer, ako primerjamo donos in porabo opazovalnih postaj v Krtini, pozneje v Dobu in na Rovih. Zračna razdalja bi bila nekako 3½—4 km. Kot sem že prej povedal, leže Rova na solnčnem pobočju gričevja med samimi sadovnjaki. Solnčna lega zbuja čebele k zgodnjemu zaleganju, morda za kak teden pred Dobom. A tudi narava se prej zbudi. Ko je na Rovih vse drevje v najbujnejšem cvetju, se pri nas šele odpirajo prve čaše. Svet je tu težji in mo-

kroten, zato bolj mrzel. Posledica tega je poznejši razvoj. Enako je pri travnikih. Ko so prodnati že zdavnaj pokošeni, se močvirnati šele odevajo v cvetje. Ali kratko rečeno: narava na Rovih prehiteva čebele. Ko se začne glavna paša, čebele niso še na višku razvoja. Morda le tam, kjer seže umna čebelarjeva roka — po dvoreznem špekulativnem pitanju. V Dobu je precej istočasen čebelni razvoj, vendar dosežejo panji višino šele, ko se začenja glavna paša.

Priložena skica kaže jasno donos in upad opazovanega panja v obeh krajih, in to v letu 1929.

Zanimiva je pri tem različna poraba v mesecih februarju, marcu in aprilu. Moj opazovalni panj je na 11 satov, matica iz leta 1928. Čebele so se popolnoma neovirano razvijale, ker sem jim pustil vse spodnje sate, kakor so si jih uredile prejš-

njo jesen. Na višku razvoja, nekako sredi maja meseca, so prišle šele na zadnji stranski sat. Obe opazovalnici izkazujeta v tem letu nenavadno veliko porabo, Rova 6·80 kg, Dob celo 9·70 kg, to je gotovo rekord! Dasi se je v panju od dne do dne zalega neverjetno množila, je mesečna poraba aprila meseca nazadovala, odnosno na Rovih zastala. Gotovo so proti koncu meseca čebele nabrale že zunaj precejšnje zaloge. Maja meseca pa se je pokazala prva velika razlika. Oba meseca maj in junij je bila narava bogato okrašena s cvetjem, vrstile so se vrbe, sadno drevje, borovnice, travniške cvetice in slednjič je celo smreka malo zamedila. Tisoče neumornih delavcev se je usipalo iz panja, da so se kmalu

težko obloženi vrnili vanj. Tudi julij je še interesantan. Na Rovih paša pojenuje po košnji. Tu nabirajo čebele še na prej imenovanih močvirnatih travnikih, ki so zaradi prevelike talne vlage zaostali v razvoju.

Dodajam še pregled vseh treh opazovalnih postaj, ki so delovale in še delujejo. Prejšnja krtinska se je preselila v Dob, žal da nad eno leto ni delovala, ker sem dobil ob preselitvi čebele precej pozno iz Tuhinja ter sem jih imel prvo leto kar v zasilenem čebelnjaku. Potem sem moral tudi dolgo čakati pravilno opremljenega opazovalnega panja, ker je mizar stvar preveč zavlačeval.

Kraj	Leto	Zimski meseci						Poletni meseci						Celoletni		Letni uspeh v dkg		
		okt.		nov.	dec.	jan.	febr.	marc	aprili		maj	junij	julij	avgust	sept.	donos		
		-	-	-	-	-	-	-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-		
Krtina	1920-21	95	65	50	120	160	200	690	170	1085	440	120	225	190	30	1645	1080	+ 565
	1921-22	60	45	60	80	145	185	575	240	2030	1130	130	105	3515	920	+ 2595		
	1922-23	85	80	50	90	100	140	545	80	225	120	200	440	235	865	980	- 115	
	1923-24	135	30	65	80	100	150	560	70	485	180	60	25	120	640	860	- 220	
	1924-25	85	115	55	80	105	250	690										
Rova	1926-27	90	20	40	55	100	215	520	400	5	70	680	720		290	1885	810	+ 1075
	1927-28	95	35	55	70	145	65	465	205	35	975	890	1650	400	3720	900	+ 2820	
	1928-29	110	40	60	130	120	220	680	225	565	129	180	1080	320	2940	1405	1535	
Dob	1927-28	60	0	70	60	160	140	570	-	160	850	2000	1170	1200	40	5260	570	4690
	1928-29	130	50	40	130	260	360	970	1470	250	450	520			3835	1130	2705	

Česa mi vsega ne pove ta razpredelnica! Oglejmo si najprej zimsko porabo, ki pada v oktobru in novembру in doseže svoj minimum v decembru! To je edini mesec počitka. Kakšne skrivnostne sile delujejo v panju, ko se solnce prevali na poletni polkrog? Katera prirodna tajinstvenost deluje, da se tedaj začenja novo življenje? Mesečna poraba se od dne do dne veča, v januarju se podvoji napram decembru, v februarju se potroji, v marcu pa početveri! Torej nagel porast!

Povprečna mesečna poraba v dkg po gorenji razpredelnici bi bila za poedine meseca:

okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	marc
94·5	56·—	45·5	89·5	139·5	192·5

Za vse zimske mesece znaša skupno 6·265 kg. V »Slov. Čebelarju« leta 1921. piše tedanji urednik g. M. Humeck: »Dober

panj ima čez zimo 15—20.000 čebel, ki porabijo povprečno: oktobra 0·78 kg, novembra 0·72 kg, decembra 0·72 kg, januarja 0·90 kg, februarja 1·19 kg, marca 1·95 kg, v šestih zimskih mesecih torej 6·26 kg medu.«

Primerjajmo te podprtane podatke z mimi gorenjimi in videli bomo čudovito skladnost!

Vendar upada teže meseca oktobra še ne smemo šteti k porabi, pravi namreč, ker v tem mesecu še mnogo vode izhlapi iz ajdovca, ki dozori šele v prvi polovici meseca.

Dodajam le še povprečno dnevno porabo v gramih:

okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	marc
30·5	18·7	17·6	28·8	49·8	62·1

(Dalje sledi.)

ČTIVO

za ZAČETNIKE

Mesečna navodila.

Henrik Peter nel v Bukovem žlaku.

Junij.

mesec junij je najvelejši mesec za čebelarja, ker takrat roje ogreba in med trca.

Rojenje je po nauku veleuma čebelarja Janše naraven pojav v življenu čebel. Te besede povedo vse. Kar napravi narava, temelji v bistvu živega bitja. Seveda ni vse, kar napravi narava, človeku v korist, tudi preobilno rojenje ne, in prav je, da čebelar omejuje rojenje, da se ne cepijo preveč moči čebelnih družin. V tem pravcu hočemo obravnavati rojenje.

Ko zapusti prvi roj, prvec, panj, izgubi družina opršeno matico, ki se izseli z njim. V panju ostane le malo čebel. Ker v izrojencu ni matice, da bi zalegala čebele, nastane vrzel v potrebnii obnovitvi družine. Ta vrzel pa se panju ne pozna takoj, ker se polegajo še tri tedne mlade čebele, katere je zaledla še stara matica, ki je odšla s prvcem. V kratki dobi med prvim rojem in dozoritvijo mladih matic, ki se izležejo do 9. ali 11. dne po odhodu prvca, postane izrojenec jako čebelen in je zmožen, da da drugi roj, drugca, z neoprašeno matico. Zmožen je, toda to ni čebelarju v korist, ker bi po odhodu drugca izrojenec tako oslabel, da bi si ne mogel v kratkem času opomoči, posebno ker se je večina zalege že izlegla in mine gotovo še štiri tedne, preden se začne izlegati rod, ki ga zaleže nova matica. Umevno je, da more zaradi rojenja oslabeli izrojenec komaj

zase nabrati dovolj medu in da ostane čebelar brez njega. Čim bolj proti koncu tega meseca roji panj v prvič, tem usodenjše je, ako sprejmemo še drugca. Drugac nam je še dobrodošel, ako da panj prvca v začetku meseca in se je zaradi slabega vremena zakasnil tako, da se oglasijo mlade matice v izrojencu že dva, tri dni po njem.

Kdor hoče sebi in čebelam dobro, bo sprejemal le prve roje, prvce, pa najsi bodo to pravi prvci ali pa pevci, ker včasih, kakor znano, stara matica pred rojenjem pade, potem pa izleti prvi roj z mlaudo neoprašeno.

Ni umestno, da bi враčali prvi roj izrojencu. Panj, ki roji, je običajno tako natlačen s čebelami, da se prav za potrebo reši nekoliko te obilice. So tudi izjeme, da roji družina, ki je le srednje močna. Tedaj je zelo umestno, da vrnemo roj, toda brez matice, pa bodisi, da je mladica ali pa manj vredna starka. Ako bi vrnili družini roj z matico, se lahko zgodi, da tretji ali pa celo že drugi dan panj zopet zroji. Roj враčamo družini redno drugo jutro po rojenju navsezgodaj. Da moremo roj spraviti čez noč, moramo imeti za ogrebanje dovolj velike zabočke, ki imajo na vseh straneh mreže, sicer se pripeti, da se ravno najmočnejši roji zadušijo.

Drugi roj zabranimo najlaže na ta način, da poiščemo matico, čim začne peti in si jo ogledamo. Ako nam ugaja njen životek, vzamemo panju vse matičnike in jih porabimo za prašilčke ali pa v druge namene.

Na drug način preprečimo drugca s tem, da postavimo panj s prvcem na mesto izrojenca. Prvec dobi tudi izrojenčeve pašne čebele in se izredno okrepi, potem izrojenec tako oslabi, da ne roji več. A treba je, da pokladamo prestavljenemu izrojencu nekoliko dni vode, ker ima še nepokrito zaledo, nima pa pašnih čebel za donašanje vode. Vodo nalijemo v prazen sat. Prestavljanje rojev in izrojencev je nenaravno. Poslužujemo se ga le pri panjih z nepremičnim delom, pri kranjičih, kjer si drugače ne moremo pomagati.

Gotovo je mnogo čebelarjev, ki si sploh ne želijo rojev, ker imajo že zadosti plemenjakov. Tem moram odgovoriti, da ni zanesljivega sredstva, da bi popolnoma preprečili rojenje, je pa mogoče, da ga omejimo v toliko, da ni v škodo čebelarstvu.

Rojenje omejujemo lahko na tri načine: 1. Imeti moramo dovolj velike panje (AŽ), v katerih je zadosti prostora za zaledo in med. — 2. Dajati moramo čebelam čim več prilike, da izdelujejo satje, toraj moramo vsako leto nadomestiti starejše sate s satnicami, da jih čebele izdelajo. — 3. Izberati moramo matice za pleme iz takih družin, ki niso preveč nagnjene k rojenju.

Zadnja točka je najvažnejša in ravno v tem mesecu lahko čebelar izboljša vse svoje slabe družine na tale način. Ni mu treba čakati naravnih rojev. Odstrani naj le stare matice, še preden postanejo panji godni za rojenje. Vse matičnike, ki jih kaka družina nastavi, naj izreže osmi dan potem, ko je uničil stare matice. Potem naj dene v sredino plodišča sat iz najboljšega plemenjaka z jajčeci in mlado zaledo. Peti dan potem naj uniči vse pokrite matičnike na tem satu, nepokrite naj pusti. Na ta način bo dobila družina mlado matico najboljšega plemena, matico, ki je bila od vsega svojega postanka pravilno negovana.

Vsak čebelar stori dobro, ako vsako priliko porabi, da se preskrbi z neoprašenimi maticami za kasnejšo porabo. Ko preprečujemo drugce, najdemo popolnoma

godne matičnike, ki imajo na koncu že majhno luknjico, skozi katero izteguje matica jeziček. Take matičnike denemo v matičnico in kmalu se izleže matica. Take mlade matice denemo priprte v sredino gnezda kake družine, ki še nima godnih matičnikov, a je že prvca dala oziroma, ki nima več stare matice. Tak panj pita dodejane mlade matice, dokler si ne izbere svoje iz lastnega zaroda. Mlade neoprašene matice porabimo lahko za plemenjake, ki so svojo izgubili na prahi. Porabimo jih tudi za prašilčke in za narejene roje.

Ko plemenjak popolnoma odroji oziroma ko smo preprečili nadaljnje rojenje, nehajo mlade matice peti in izvoljena mlada matica izleti med 3. in 5. dnevom na praho. Ker se marsikatera ne vrne, moramo opazovati izrojence okoli 6. ure zvezcer. Ako zapazimo, da čebele nemirno begajo po bradi, je znamenje, da je panj izgubil matico. Tedaj vzamemo kako prito mlado matico in jo spravimo v žep, da je na toplem. Čez pol ure, ko postane mlada matica lačna in ponizna in ko se zavedo vse čebele plemenjaka, da so izgubile matico, puhnimo pri žrelu nekoliko dima v panj in izpustimo mlado matico pri žrelu, pa je stvar opravljena. Če smo se zmotili in ni bila vzrok nemira brezmatičnost, kaj zato, saj ni mogoče vsem mladim maticam preskrbeti doma.

Za prašilčke so take matice kaj dobro porabne. Žal, da ni prostora v mesečnih navodilih, da bi popisal še uredbo in negovanje prašilčkov.

Kakor so nekaterim čebelarjem roji neljubi, tako jih drugi težko pričakujejo, pa jih ni. Ti morajo roje narediti, da dosežejo zaželeno število plemenjakov.

Kdor bi pa hotel napraviti iz posameznega plemenjaka roj, ne bi mogel napraviti močnega. Oslabil bi pa tudi plemenjaka tako, da ne bi imel nič od njega. Boljše je torej, da napravim roj iz več plemenjakov. Postopek je odvisen od tega, ali more narejeni roj prenesti začasno v kak kraj, ki je pol ure oddaljen od doma-

čega čebelnjaka. Vselej pa mora vsaditi narejeni roj v tak panj, ki ima mrežasta vratca, da se čebele ne zadušijo.

Kdor more narejeni roj odnesti, naj ravna takole: Lepega dne po kakem deževju med 9. in 11. uro dopoldne naj odpre panj, kateremu namerava vzeti roj. V plodišču naj poišče matico, ki jo dene s satom vred na kozico bolj na temo kakor pri prestavljanju. Potem naj izbere v plodišču 2 do 3 zaležene sate in jih dene s čebelami vred v panj, ki je namenjen za narejeni roj. Na mesto odvzetih zaleženih satov naj da plemenjaku satnice, mu vrne sat z matico in ga zapre. Isto tako napravi pri drugem, tretjem močnem plemenjaku. Na ta način dobi za roj 9 satov, ki so zaleženi. Sate naj zvrsti tako, da dene najbolj zaleženega v sredino, one, ki imajo bolj malo zalege in še to pokrito, pa ob krajih. Ako bi bilo na satih premalo čebel, naj vzame še iz medišč nekoliko satov in omete čebele v panj z narejenim rojem. Nato mora narejeni roj odnesti pol ure daleč od čebelnjaka na začasno pasišče. Take družine ni treba še posebej oskrbovati, zadostuje, da ji na novem pasišču nalijemo nekoliko vode v satje. Natančno 100 ur potem, ko smo roj naredili, podremo vse do takrat že pokrite matičnike in pustimo le nepokrite. Tudi lahko izberemo bodočo matico na ta način, da pustimo le one odprte matičnike, ki so nastavljeni na satih iz najboljšega panja. V narejenem roju bodo začele 12. dan po dnevnu, ko je bil narejen, mlade matice zapuščati celice. Čestokrat se pripeti, da narejenec celo roji. Taki roji pa niso nikomur v korist, niti narejenemu roju niti čebelarju in je bolje, da jih preprečimo.

Kdor ne more narejenega roja odnašati, naj ravna kakor povedano, samo s to razliko, da mora omesti v panj z narejenim rojem še čebele z 2 do 3 satov iz kakega medišča, da bo narejeni roj zelo močan. Narejeni roj naj odnesе priprt do prihodnjega večera v kako z r a č n o , s u h o in t e m n o klet. Vsakih 12 ur naj vbrizgne čebelam vode. Šele drugi večer naj ga po-

stavi na določeno mesto v čebelnjaku, in sicer kar najbolj mogoče daleč od onih panjev, iz katerih je bil narejen. Starejše čebele se bodo vrnilne na svoj dom, mlajše pa ostale v roju. Z rojem naj ravna kakor že navedeno.

Priprava panjev za roje je različna in je odvisna od sestava panja. Dočim zadoštuje, da kranjiča osnažimo prahu in pajčevine, moramo opremiti panje z malimi satniki, n. pr. dunajčane vsaj z osnovami, AŽ panje in vse panje velike mere pa s celimi satnicami, ki morajo biti zažičene. Rojem v panjih, ki se dajo zmanjšati, damo malo več prostora nego ga zasedajo, ker to pospešuje naglo stavbo satja. — Rojem, ki so na satnicah, moramo pokladiati ob vsakem vremenu, začetkoma malo, potem vedno več, a onim na osnovah satnikov pa le ob slabem vremenu, ker nam sicer postavijo preveč trolovine. Za pitanje rabimo razredčen med. V velike panje (AŽ) kaže vsaditi en roj v medišče, enega pa v plodišče ter ju združiti tik pred ajdovo pašo, da dobimo od njih kaj medu. Močni in zgodnji roji, ki smo jih vsadili v plodišče, se včasih tako zelo razvijejo, da jih moramo prestaviti. Neredkokrat razveselijo čebejarja z lepo množino medu.

Kdor želi imeti od svojega čebelarstva kaj pridelka, naj ne veča števila družin z več nego z eno novo družino na dva plemenjaka. Več rojev ni sprejeti zlasti v krajih brez o b i l n e jesenske paše. Let tam, kjer je redno izdatna ta paša, smemo med letom število družin podvojiti.

Dovoljujem si še pripomniti nekaj glede ogrebanja rojev. Kdor utegne čakati rojev pred čebelnjakom, jih bo s pridom prestrezal v vršo (ravšelj). To je posebno tam umestno, kjer čebelarijo na roje. Pri čebelarstvu s panji s premičnim delom ni toliko rojev, največkrat pa tudi ni časa, da bi čebelar čakal rojev. Ko se roj usede, ne odlašajmo z ogrebanjem, ampak spravimo roj čimprej. Ako imamo male panje, kranjiče, ogrebemo v prazen panj, ako pa velike panje, moramo napraviti primerne zaboje ali koše, v katere ogrebamo. Ako

visi roj na šibkih vejah, ga kar otresemo v zaboju ali koš, ako pa sedi na deblu, zjamemo z žlico nekoliko čebel in jih vržemo v zaboju, ki ga prislonimo k roju tako, da se dotika čebel. Ako prižgemo pod rojem kako tlečo snov, eoskol, gobo, cunjo, toda tako, da dim ne uhaja v zaboju ali koš, se čebele kmalu potegnejo v lovnik. Ko so čebele ogrebene v kranjiču, zaboju ali v košu, naj odnesemo lovilnik v čebelnjak in jih otresemo z močnim sunkom na sipalnik, ki ga vtaknemo v pravljeni panj. Ako ni pregret, se roj kmalu vanj spraši. Čez eno uro odmašimo žrelo in panj zaprimo. Vse velja le za manj rojivo čebelno pleme in za zgodnjo pomlad. V poletni vročini in pri zelo rojivih čebelah odložimo vsajenje na večer. Do takrat se roj shladi, ako smo ga postavili v zračno, hladno in temno klet. Seveda mora imeti dovolj zraka. Pod koš moramo položiti dve poleni, da more zrak do čebel. Zaboju pa naj bo odprt, ako nima vsaj polovice oboda iz mreže, sicer se utegne roj zadušiti. Dobro je, da roj že na veji in še tudi v kleti poškropimo z vodo, vendar ne tako, da bi voda čebele na tla zbijala. Najpripravnnejši je za škropljenje čebel razpršilnik, ki bi ga ne smelo manjkati v nobenem čebelnjaku.

Če rojita dva panja hkrati, pogostokrat sedeta skupaj. Ako sta oba prvca z opršeno matico ali oba drugca z neopršeno matico, se združita mirno. Storimo najbolje, da ju združimo. Ako pa imata različni matici, opršeno in mladico, se čebele spoprimejo in tako koljejo, da od rojev ostane komaj pest čebel. Ako se roj že useda, drugi panj pa šele začenja rojiti, preprečimo združitev s tem, da roj na veji pokrijemo z mokro rjuho. Delitev dva združena roja je težavno. Delitev se še najprej posreči, ako ujamemo vsaj eno matico, ki jo zapremo v matičnico. Potem roj razdelimo in matico dodamo oni polovici, ki se noče umiriti. Ako združujemo roje, ne delajmo tega brez previdnosti! Najprej pri-družimo roju ali družini eno samo žlico čebel. Ako se čebele ne začno klati, do-

denemo še ostale. Ako pa se spopadejo, poškropimo oboje z enako dišavo, potem pa še enkrat poskusimo z žlico čebel, da vidimo, ali bodo ostale mirne. Šele kadar se o tem prepričamo, smemo dodati še ostale čebele.

V tem mesecu imajo ponekod čebelarji prav prijetno delo: trcajo med. Toda to delo moramo izvršiti smotreno, da ne napravimo škode.

Med mora biti goden, in sicer ne samo pokriti, ampak tudi nepokriti. Cvetlični je običajno goden, kadar je polovica medenega sata že pokrita. Vendar ni vedno tako. Zgodi se namreč, da paša nenadoma premine. Takrat je pokriti med že populoma goden, a nepokriti je še čisti nektar. Preden začnemo trcati, se moramo prepričati, kakšen je nepokriti med. Z vžigalico ga vzamemo iz celice kapljico. Z njo se potem dotaknemo nohta in vžigalico nekoliko odmaknemo. Ako se napravi med nohtom in vžigalico 2 do 3 cm dolga medena nit, je goden za trcanje, sicer pa ne. S to preskušnjo tudi določimo, je-li goden gozdni med, ki se zelo rad trdi, in ga ne moremo več spraviti iz satja, ako s trcanjem preveč odlagamo.

Satje odkrivamo z vilicami ali pa z nožem, kakor je pač komu ljubše. Trcamo začetkoma počasi in šele potem bolj naglo, ko smo sate že dvakrat obrnili. Glavno je, da satov ne pokvarimo.

Glede množine medu, ki ga smemo pobrati, je brezpogojno treba, da čebelam ne izpraznimo naenkrat vsega medišča. Bolje je, da jim pustimo nekoliko manj zadelanih satov, ki jih zložimo k eni steni. Potem se ni treba batiti, da bi čebele stradale, ako pride deževje. Pa tudi poguma jim ne vzamemo, ako jih ne ogolimo popolnoma. Vsekakor pridelajo več medu tisti čebelarji, ki ga pobirajo večkrat, nego tisti, ki ga vsega hkratu. Med naj precedi čehelar skozi gostosito. Čez teden dni naj ga do čistega posname. Zaradi nekoliko žlic voščenega drobirja ne sme trpeti dobrata vsega pridelka. Med mora biti spravljen v zaprtih posodah na suhem prostoru. Tudi povsem

goden med nateguje vlogo iz zraka, gornja plast se zredči in začne kipeti. Na pravilno shranitev medu moramo misliti zlasti danes, ko so minuli časi, ko ga smo z lahko prodali že izpod točila.

Kdor prevaža čebele in želi, da bi pridile sate na spodnjo letvico, naj iztrcane postavi narobe v medišče. Ako je še kaj paše, pritrdijo takoj sat k letvici.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič — Ljubljana.

Mesečno poročilo za marec 1930.

Zalega v panjih se je hitro množila in zelo manjšala medeno zalogo. Na dveh postajah sta izgubila opazovana panja vsak nad 3 kg teže. Čebele so za zarod pridno

donašale vode in obnožine, ki jo je povoljno množino nudilo prvo pomladansko cvetje. Žal, da je vreme mnogim nagradilo trud s smrtno.

Mesečni pregled za marec 1930.

Kraj	Višina nad morjem m	Sestav opazovalnega panja	Panj je teže						Toplina zraka						Dni je bilo								
			pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih dkg	največ pridobil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izletnih	dnevnih	snežnih	oblačnik	pol jasnih	jasnih	vetrovnih			
			1.	2.	3.	1.	2.	3.															
			mesečni tretjini dkg							pri- dobil v dkg	po- rabil dkg	dne	C°										
1. Ljubljana . . .	305	A.-Ž.	—	—	—	50	50	50	—	150	—	—	+18	—	4	+7·4	23	9	1	13	7	11	9
2. Vič pri Ljublj.	298	A.-Ž.	—	—	—	50	50	100	—	200	—	—	+17	—	4	+7·5	19	16	1	8	3	20	9
3. Št. Vid nad Lj.	314	A.-Ž.	—	—	—	70	50	50	—	170	—	—	+16	—	7	+5·6	25	14	1	7	11	13	8
4. Tacen p.Šmar. goro . . .	314	A.-Ž.	—	—	—	125	30	90	—	245	—	—	+19	—	4	+7·9	23	10	—	13	10	8	22
5. Škofja Loka . . .	349	A.-Ž.	—	—	—	30	40	55	—	125	—	—	+17	—	3	+6·1	19	11	3	13	12	6	18
6. Virmaše pri Škofji Loki . . .	361	A.-Ž.	—	—	—	20	25	115	—	160	—	—	+17	—	1	+6·0	22	14	2	9	18	24	21
7. Blej. Dobrava . . .	577	A.-Ž.	—	—	—	55	40	25	—	120	—	—	+10	—	1	—	13	7	1	18	5	8	6
8. Boh. Bistrica . . .	540	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+17	—	6	+6·9	17	14	2	13	4	14	14
9. Dob . . .	305	A.-Ž.	—	—	—	30	60	70	—	160	—	—	+19	—	8	+6·7	18	7	—	15	5	11	21
10. Rova na Gor. . .	350	A.-Ž.	—	—	10	55	75	165	—	285	10	25	+16	—	4	+7·1	26	11	1	10	14	7	7
11. Breg-Križe . . .	483	A.-Ž.	—	—	30	50	20	30	—	70	30	25	+14	—	4	+4·5	18	10	2	15	9	7	—
12. Cerknica . . .	575	A.-Ž.	—	—	—	75	35	30	—	140	—	—	+14	—	3	+5·6	23	10	3	9	16	6	25
13. Sv. Gregor pri Ortniku . . .	736	A.-Ž.	—	—	—	56	64	60	—	180	—	—	+14	—	2	+6·2	13	14	2	12	11	8	22
14. Krka . . .	300	A.-Ž.	—	—	—	110	40	—	—	150	—	—	+17	—	4	+8·2	17	8	1	7	12	12	14
15. Vavčja vas p. Semiču . . .	280	A.-Ž.	—	—	—	55	110	140	—	305	—	—	+16	0	+7·5	27	7	1	4	17	10	22	
16. Novo mesto . . .	180	A.-Ž.	—	—	—	110	—	60	—	170	—	—	+18	—	5	+4·1	26	11	1	8	11	12	21
17. Ptuj . . .	221	A.-Ž.	—	—	—	40	45	55	—	140	—	—	+13	—	2	+6·5	18	6	—	8	17	6	10
18. Lokovc pri Mozirju . . .	465	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	13	2	6	19	6	19
19. Sp. Ložnica p. Žalcu . . .	252	A.-Ž.	—	—	—	60	80	85	—	225	—	—	+12	—	5	+5·4	29	8	1	4	24	3	21
20. Orehova vas pri Mariboru . . .	270	A.-Ž.	—	—	—	50	65	70	—	185	—	—	+15	—	1	+7·9	21	8	—	12	15	4	14
21. S. Duh na Ostr. vrhu . . .	536	A.-Ž.	—	—	—	60	120	135	—	315	—	—	+12	-9	+7·5	20	7	1	4	18	9	9	
22. Vrjež . . .	176	A.-Ž.	—	—	—	50	70	55	—	175	—	—	+3	—	3	+7·5	23	9	1	7	21	3	19
23. Cezanjevc . . .	182	A.-Ž.	—	—	—	90	50	180	—	320	—	—	+17	—	2	+8·0	28	15	1	5	22	4	25
24. Guštanj . . .	398	A.-Ž.	—	—	—	80	60	115	—	255	—	—	+14	—	8	+3·7	24	5	—	7	16	8	17
25. Jarenina . . .	262	A.-Ž.	—	—	—	30	40	60	—	130	—	—	+16	—	5	+6·5	22	7	1	8	18	5	30
25. Nedeljica pri Turnišču . . .	170	A.-Ž.	—	—	—	40	100	175	—	315	—	—	+17	—	1	+9·0	19	5	1	8	18	5	18

Imeli smo več lepih solnčnih dni, a dovolj topih in ne nevarnih za bero je bilo razmeroma malo. Eden izmed najprijetnejših je bil dan 25. marca, ko sta dve postaji izkazali prvi donos. Nekoliko dni prej in pozneje pa je otrpnilo pred čebelnjakimi več čebel, obteženih z obnožino.

Ljubljana. Bresti, ki rastejo v nekaterih drevoredih, so dali letos izredno veliko sivkasto belega cvetnega prahu.

Virmas. A.Ž.-panji so proti koncu meseca večinoma že podsedali. Ako bo april ugoden, bomo prve dni maja meseca prestavljeni. — Pri nas se redkokdaj priperi, a to zimo se je, da v vsej okolici ni bilo niti enega mrliča.

Blejska Dobrava. Tukaj je prodaja medu zelo slaba, ker ne moremo oddajati ajdovega medu na drobno pod 20, cvetličnega pa pod 25 Din. Premišljujemo, če bi se ne dalo več zaslužiti s kranjiči, ki jih to pomlad plačujejo po 150 Din.

Bohinjska Bistrica. Povpraševanje po kranjičih je veliko. Cena jim je od 150 do 160 Din.

Sv. Gregor. Kakor vsako pomlad je tudi v letošnjem marcu veter zelo oviral razvoj čebel.

Novo mesto. Marsikateri dan je okoli čebelnjaka kar mrgolelo onemogli čebel z obnožino.

Ptuj. Ako bo vreme še nadalje ugodno, bomo začeli prestavljati sredi aprila. — Pri 70 panjih sta mi čez zimo odmrli samo dve matici, vse druge so ostale zdrave in dobro zaledajo.

Spodnja Ložnica. Čebele so bile ob koncu marca meseca take kot lansko leto ob koncu aprila meseca.

Orehova vas. Ena tretjina A.Ž.-panjev je že godna, da jo prestavimo.

Lokovc pri Mozirju. Najbolje so se razvijali panji, ki so sredi avgusta meseca preteklega leta prelegli matice.

Cezanjevc. Naši čebelarji so mnenja, da bi bilo najbolje, ako bi se čebelarsko društvo preosnovalo v zadružo, ki bi skrbela za vnovčevanje medu svojih članov. — Opomba glavnega poročevalca: O koristi in škodi, oziroma nevarnosti, ki bi jo imeli zaradi uresničenja takega stremljenja, se bo razpravljalo na občnih zborih čebelarskega društva in zadruge.

Čebelarjeva molitev.

Cvetko Golar — Ljutomer.

Ob jutranji zarji čebela
iz zlate pije posode,
ko roka Gospodova nežno
jo varuje vsake nezgode.

Na njenih pisanih potih
ljubeči Stvarnik jo spreminja,
ko v divjem viharju in gromu
nebo se trese in zemlja.

»Zahvaljen za svojo ljubezen,
ki blagoslovil si naju!
O bodi češčen v molitvi,
poslušaj v svetem me raju! —

Na vzhodu skoz zlata se vrata
razliva iz neba žarenje,
iz angelskih gajev razlega
se v duši nadzemsko zvenenje.

Pobožno in tajno šumenje
kipi iz svetišč, iz uljnjakov
nad jablane, tiha slemenja,
do belih, blestečih oblakov.

Pokorna in skromna Ti dekla
nebeško slavo prepeva,
ko jutro zlati se na nebu,
ko zarja večerna odseva.

Glej, ona mi sestra je zvesta,
in ena obema je hiša.

O, čuj najine slavospeve,
ko solnce na nebu se viša!

Nebeških livad dehteči
cvetovi so nam zacveteli,
bobneči slapovi pod snegom
so vzklinili in se razbrsteli.

Ponižno pesem Ti poje
šumeč skozi rožnato morje
in bliža se v bistrem Ti letu
v kristalno in jasno obzorje.

In dih, ki srebrno se vije
nad polji pod svod Ti nebesni,
drhteč kot meglica v vsemirju,
daritev je moje Ti pesni.«

Poročilo o IV. rednem občnem zboru

»Zveze čebel. podružnic za Mariborsko okrožje«, ki se je vršil dne 19. marca 1930 v Celju.

Po ugotovitvi, da je zastopanih 22 podružnic s 36 glasovi, je otvoril g. predsednik H. Peteršel številno obiskani občni zbor, ki je bil pravilno sklican. Pozdravil je prisrčno vse navzočne delegate in udeležence, zlasti pa zastopnika kr. banske uprave g. referenta J. Okorna, zastopnika osrednjega čeb. društva g. tajnika Dermalja ter urednika »Slov. Čebelarja« g. A. Bukovca. Nato je podal obširno poročilo o delovanju »Zvez« v minulem poslovnem letu. Glavni namen ji je bil, da je pospeševala čebelarstvo v bivši Mariborski oblasti s poukom in organizacijo čebelarjev. S podporami, ki nam jih je blagohotno naklonil oblastni komisar, je finansirala 19 čebelarskih tečajev in osem predavanj. S tem so bila denarna sredstva, ki so bila odmerjena v ta namen, porabljeni, pretežni del razpoložljivih novcev je pa določil odbor za podpore podružnicam. Ni namreč dovolj, da nudimo čebelarjem samo strokovni pouk s tečaji, predavanji in z društvenim glasilom »Sl. Č.«, potrebno je tudi, da imajo podružnice skupno orodje, ki si ga ne more vsak posamezen čebelar nabaviti, osobito, ako je njegovo čebelarstvo le majhno. Zato je bilo potreba določiti podružnicam znatne podpore.

Opazili smo, da ovira napredek čebelarstva zlasti pomanjkanje vzorčnih panjev, po katerih bi zamogli domači mizarji napraviti pravilne panje. Zato smo se obrnili do vseh podružnic in jih vprašali ali želijo vzorčen panj ali denarne podpore za kako skupno orodje. 17 podružnic je zaprosilo vzorčen panj. Stopili smo v dogovor z g. Francem Kanclerjem, čebelarjem in mizarjem v Hajdini pri Ptuju, ki bo po našem naročilu, v kolikor se to še ni zgodilo, v kratkem razposlal vsem tem podružnicam vzorno izdelan A.-Z. panj z vsemi do sedaj znanimi izboljšavami. Edino A.-Z. panj je kot dober panj za razširjenje naprednega čebelarstva vpoštovati. Denarno pod-

poro pa je dobilo 13 podružnic, in sicer ena 500 Din, dve po 400 Din, pet po 300 Din, štiri po 200 Din in ena poleg panja še 100 Din.

Od že obstoječih podružnic so se mnoge pozivile, ki so že začele pešati. Ustanovili pa sta se nanovo podružnici v Šmartnem ob Paki in v Stoprcah pri Rogatcu, ki obeta krasen razmah.

Ne bi bilo iskreno, ako bi zamolčali, da je bodočnost našega čebelarstva manj ugodna, nego običajno mislimo. V naši državi pridelujemo več medu, nego ga porabimo, inozemstvo, kjer preti našemu medu itak že huda konkurenca, se nam pa z vedno večjo carino zapira. Radi tega cena našemu medu stalno pada, oziroma ga sploh težko oddamo. Odbor se je prepričal, da bi se dala z reklamo in s poukom o zdravilnosti medu domača poraba povečati. Zato smo objavili dva spisa o zdravilnosti medu. Prvega so sprejela uredništva »Jutra«, celjske »Nove Dobe«, »Slov. Gospodarja« in »Domoljuba«, drugega pa samo »Jutro«. Izšel je tudi v »Ženskem svetu«. Za to izrekamo vsem na tem mestu javno zahvalo. Le »Slovenec« ni obelodanil nobenega teh spisov. Iz kakšnega vzroka ne, nam ni znano. V tem pravcu bo treba delati še v bodoče, saj sta že ta dva spisa, kakor smo od raznih čebelarjev zvedeli, provzročila, da so veliko medu prodali v zdravilne namene, gotovo v korist čebelarjev in občinstva.

Nujno je, da opozorimo danes delegate na čisto izpremenjeni položaj v bivši Mariborski oblasti, in sicer na predlog, ki je došel zadnje dni. Zveza čebelarskih podružnic je bila ustanovljena pred štirimi leti glede na razdelitev države na oblasti. Oblast je bila avtonomna, razpolagala je s posebnimi krediti v kmetijske namene, in čebelarstvo je tudi panoga kmetijstva. Hvaležno se spominjamo one očetovske skrbi, ki jo je izkazoval »Zvez« bivši mariborski oblastni odbor s svojim predsed-

nikom, poznejšim komisarjem. Kar se je storilo za povzdrogo čebelarstva v minulih letih, je pretežno le zasluga bivše oblastne samouprave.

Čas pa je zahteval drugačno politično razdelitev naše domovine. Danes sta Ljubljanska in Mariborska oblast spojeni v eno politično celoto, v Dravsko banovino. S to teritorialno izprenembo je Zveza izgubila svoj pomen.

Predlagam torej cenjenemu zboru:

1. Zveza čebelarskih podružnic za Mariborsko oblast naj ukinemo in čebelarske podružnice naj bodo neposredno včlanjene v Čebelarskem društvu za Slovenijo.

2. Za likvidacijo Zveze izvolimo štiri člane, ki naj v dveh mesecih račune in spise predajo »Čebelarskemu društvu v Ljubljani«.

3. Ves denarni ostanek razdelimo po plačilu obveznosti med čebelarske podružnice bivše Mariborske oblasti po razmerju članov v letu 1929.

Preden pa dam te svoje predloge na glasovanje, se v imenu sedanjega odbora prav toplo zahvaljujem gg. delegatom za dosedanje zaupanje. S pomočjo Čebelarskega društva za Slovenijo ter s pomočjo bivšega oblastnega odbora in komisarja smo storili za čebelarstvo v bivši Mariborski oblasti, kolikor je bilo v naših močeh, hočemo pa posvetiti za prospех čebelarstva vse moči tudi v bodoče pod okriljem Čebelarskega društva v Ljubljani.

Na predlog g. Černeja so se predlogi g. predsednika začasno odložili od glasovanja ter se je obravnavala druga točka sporeda: tajnikovo in blagajnikovo poročilo.

Iz tajnikovega poročila je povzeti naslednje: Zveza čebelarskih podružnic za Mariborsko okrožje je štela v preteklem letu 45 podružnic. O vseh spisih je spisan opravilni zapisnik, ki izkazuje 173 opravilnih številk. Na vse dospile smo po potrebi pravočasno odgovorili. Celotni odbor je imel tri seje, ožji odbor pa eno. O vseh sejah je spisan zapisnik.

Vsem prošnjam za poučne prireditve je odbor ugodil do septembra meseca. Do tega časa je bilo prirejeno že omenjeno število tečajev in predavanj. Ker pa smo opazili, da predavanja nimajo več pravega uspeha in ni zanje prvotnega zanimanja, je odbor v seji 8. septembra 1929 sklenil, da predavanja za nekaj časa ustavi in razpoložljiva sredstva porabi za podpore podružnicam. 17 podružnicam je nabavil na njih prošnje vzorčne A.-Z. panje, 13 pa podelil denarne podpore. Pripomnjeno bodi, da je vsem vloženim prošnjam ugodil.

Da bi blagajne preveč ne obremenili z izdatki za voznilo predavateljev, smo napravili

na železniško ministrstvo ponovno prošnjo za popust predavateljem. Obrnili smo se še s posebnim dopisom na kabinetno pisarno takratnega žel. ministra dr. Korošca, toda dobili smo odgovor, da za ugoditev prošnje ni zakonske podlage.

Čebelarsko društvo v Ljubljani je v minulem letu priredilo tečaj za spoznavanje čebelnih kužnih bolezni. Tega tečaja so se iz našega področja udeležili širje čebelarji. Obl. komisar je podelil za udeležbo na našo prošnjo posebno podporo, katere so se poslužili trije od teh udeležencev, eden pa je bil na svoje stroške.

Tajnikovo poročilo je bilo odobreno.

Blagajnikovo poročilo, ki ga je podal zvezni blagajnik g. Mirnik, izkazuje skupnih dohodkov 22.332.95 Din, skupnih izdatkov pa 14.091.50 Din; torej ostane še razpoložljive gotovine 8241.45 Din. Boditi pa pri tem omenjeno, da je le približno polovica načenih panje plačana.

Revizijsko poročilo je podal g. prof. Mastnak, ki je poročal, da sta računska preglednika, on in g. Ivan Ravnikar, pregledala blagajniško knjigo, primerjala vse postavke z računskimi prilogami in našla vse v vzornem redu. Predlagal je, da občni zbor izreče blagajniku, odnosno celemu odboru razrešnico. Predlog je bil soglasno sprejet ter se je izrekla g. blagajniku za požrtvovalno delo posebna zahvala.

Pred prehodom na tretjo točko sporeda je skupščina pretresala predloge g. predsednika o razpustu zveze. Po kratki debati so bili predlogi zavrnjeni z utemeljitvijo, da se o tem ne more sklepati, ker ni bila na sporedu in sploh niso podani zadostni razlogi za razpust, nasprotno, njen obstoj je še vedno potreben in njeno področje ostani neizpremenjeno. Za sredstva se bo po možnosti poskrbelo. Ako pa bi proti pričakovanju viri dohodkov odpovedali, naj se razpust Zveze predlaga na prihodnjem ali pa na kakem izrednem občnem zboru.

Pri volitvah novega odbora je predlagal g. predsednik, naj zbor izvoli nove može v odbor. Predlog ni bil sprejet, češ, da za to ni povoda. Delegati so predlagali ponovno izvolitev dosedanjega odbora, proti temu predlogu pa je vztrajal g. predsednik, češ, da morajo priti v novi odbor na vsak način oni gg. iz področja Zveze, ki so obenem tudi člani osrednjega odbora, zato prosi predloga. Ker se nihče ni oglasil, je predlagal g. Peter nel sam to listo:

Peter nel Henrik, župnik v p., za predsednika; Kosi Josip, poštni kontrolor v p., za

podpredsednika; Gaberšek Josip, obč. uradnik celjske okol. občine, za tajnika; Mirnik Anton, poštni nadupr. v p., za blagajnika; za odbornike pa Plik Andrej, posestnik in čebelarski mojster iz Sp. Ložnice pri Žalcu, Mlinšek Franjo, šolski upr. v Velenju, Černej Ludevik, šolski nadzornik v p., iz Makol pri Poljčanah, Jurančič Ivan, posestnik in čebelar iz Sv. Andraža, Močnik Peter, šolski nadzornik iz Guštanja, Ferjančič I., strokovni učitelj iz Maribora.

Predlog je bil soglasno sprejet.

Slučajnosti. Več delegatov je stavilo izpreminjevalne predloge proti osnutku čebelarske uredbe. Vnel se je razgovor o čebelni pasmi, o določitvi pasišč in o drugem. G. Bukovec in g. Okorn sta tolmačila namen uredbe. Njena ost se obrača le proti zlorabam in hoče le dobro in prospeh domačega čebelarstva. Te izjave so pomirile delegate. Glede določitve pasišč je namen uredbe ta, da se prepreči prekomeren dovoz čebel na posamezna pasišča. Prevažanje v pašo pa se nikakor ne

sme na ljubo kaki osebi, ki je le po imenu čebelar, zabraniti ali onemogočiti, ker je velikega gospodarskega pomena. Baš na to se pa uredba opira. S prevažanjem v pašo se namreč ob ugodnih razmerah zajame naravno bogastvo, ki bi ostalo brez tega neizkorisčeno. Marsikaterikrat, n. pr. pri ajdi, je zaradi dovoza čebel tudi pridelek zrnja mnogo večji. To je v korist lastniku zemljišča.

G. urednik Bukovec je vnovič opozarjal na slabo kakovost medu, ki ga nekateri čebelarji razpečavajo. O tem je imel priliko slišati kritiko zelo odločilnih ljudi. Zaradi slabega (nečistega in prevodenega) medu trpi dobri sloves vseh ostalih čebelarjev. Zato je skrajni čas, da se za to zadevo temeljito zanimamo.

Ker se je med tem približala ura občnega zбора »Osrednjega čebelarskega društva za Slovenijo«, se je predsednik v imenu novega odbora zahvalil gg. delegatom za izkazano zaupanje ter zaključil občni zbor.

Jože Gaberšek, tajnik.

Društvene vesti.

Predavanja in tečaji

Tečaji. Kraljeva Banska uprava nam je sporočila, da se bodo vršila v mesecu maju sledeča predavanja:

dne 11. maja v Leskovcu pri Krškem,
dne 18. maja v Mežici,
dne 25. maja v Poljanah pri Škofji Loki,
dne 1. junija v Laškem.

Povsod bo predaval g. Okorn. Druga predavanja se bodo naznani potom dopisnic.

Zveza čebelarskih podružnic za Mariborsko okrožje priredi maja meseca naslednje poučne tečaje:

4. maja celodneven čebelarski tečaj za šmarsko podružnico in okolico pri čebelnjaku Iv. Zupanca v Sp. Mestinju;

18. maja čebelarski tečaj pri podružnici za Kapelo-Radenci;

25. maja tečaj pri Veliki Nedelji;

29. maja tečaj pri Sv. Ilju pod Turjakom in v Braslovčah.

Izvršena predavanja in tečaji.

V Velenju je predaval dne 30. marca t. l. g. Mlinšek o prestavljanju in o vdelavanju satnic. Predavanja se je udeležilo 12 čebelarjev.

V Trbovljah je imel g. Okorn tečaj o kuhanju voska, o izdelavi in o žičenju satnic. Tečaja se je udeležilo 34 čebelarjev.

V Guštanju je predaval g. Okorn o vzreji matic, o kuhi medice, o trgovini z živimi čebelami i. dr. Zaradi slabega vremena se je udeležilo predavanja le 13 čebelarjev.

V Moškancih je predaval 13. aprila t. l. g. Peterrel. Tema: Kako dobimo z izbiro mladih matic močne, dela zmožne roje. Predavanje je bilo teoretično in praktično. Udeležencev 28 čebelarjev.

Poročilo

o seji ožrega odbora Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani, ki se je vršila dne 11. februarja 1930.

Navzočni gg. predsednik Kalan, Bukovec, Mesar, Okorn in Dermelj.

Po običajnem pozdravu in otvoritvi seje je tajnik prebral zapisnik zadnje seje, ki ga je odbor odbril. G. blagajnik Mesar je podal poročilo o blagovnem oddelku, kar je odbor vzel na znanje. Bilanca blagovnega oddelka naj se priobči v tretji stevilki našega lista.

Odbor je dalje razmotril vprašanje o zavarovanju čebelarjev za slučaj nezgode, bolezni, požara itd. Določeni so bili prvi obrisi takega zavarovanja ter sklenilo, da se temeljne točke tega zavarovanja razloži čebelarjem na občnem zboru v Celju. Ko bo odbor dobil od občnega zabora nadaljnja navodila, bo izdelal zavarovanje v podobnosti in ga razpisal.

Odbor je nadalje zaprosil g. Erbežnika, da napravi nekaj osnutkov za etikete, ki naj bi se uporabljale za prodajo medu.

Tajnik je dalje poročal o došlih dopisih in sicer: Dopis g. podpredsednika ravnatelja Arka, s katerim je sporočil, da podaja ostavko. Odbor je

vzel vsebino dopisa z velikim obžalovanjem na znanje. Težko je bilo odboru, da je g. ravnatelj izstopil, ki je bil zelo priljubljen. Odbor je naročil tajniku, da še enkrat poizkusi pregovoriti ga, da prekliče svoj odstop. Odbor je dalje razmotril o ustanovitvi čebelarske podružnice v Tržiču. Savez je poročal o prireditvi medenega tedna, ki naj bi se vršil meseca avgusta. Dopis Sadjarske podružnice, da bi se ustavil skupni list za vse gospodarske panege, kar pa je odbor odklonil. Tajnik je nadalje poročal o številu članov za leto 1930. po stanju meseca januarja.

G. Bukovec je prosil, da se mu dovoli nabava dveh posod za delavnico za satnice. Dalje je g. Bukovec predlagal, da se odpojiše g. dr. St. Vurniku zahvala za fotografiske posnetke slik na končinah.

Podružnici v Slov. Bistrici se dovoli en izvod načrta za Paulinovo stiskalnico.

Članarina. Čebelarji, ki še niso poravnali članarine za leto 1930., prosim, naj jo čimprej pošlejo, da bo moglo društvo izpolniti svoje obveznosti. Prosim takojšnjega plačila! — Tajnik.

Seja ožjega odbora dne 3. marca 1930.

K seji je bil po sklepu odbora povabljen tudi častni član društva g. viš. sadjarski nadzornik v p. Martin Humeck. Gosp. predsednik prošt Kalan je g. Humeku pozdravil takoj v začetku seje, omenjal njegove zasluge za čebelarstvo, mu čestital za 60letnico ter mu izročil v spomin častno diplom. Diploma je izvršil prav lično g. Erbežnik, strokovni učitelj v gluhotinemnici. G. nadzornik se je ginjen zahvalil za pozornost, da je bil izvoljen za častnega člana in posebno za lepo diploma.

Nadalje je poročal tajnik o došlih in odposlanih dopisih in prebral zapisnik zadnje seje. Odbor je vse odobril. Zavrnil pa je okrožnico novomeške podružnice, ker je bila odposljana po nepravilnem potu in z vsebino, ki vzbuja med podružnicami nezaupanje. Tajniku se je naročilo, naj pošlje podružnici primeren odgovor.

Ker je bila prva prošnja za dovolitev polovične voznine k občnemu zboru v Celje odbita, se je sklenilo, da je vložiti ponovno prošnjo.

Zaradi naredbe o zaščiti in pospeševanju čebelarstva je odbor sklenil, naj tajnik na občnem zboru vpraša, al naj se naredba predloži banski upravi v potrditev ali ne.

G. prof. Verbič je poročal o opazovalnih postajah. Žal, da odbor prošnji iz Črnomlja in Poljan nad Škofo Loko zaradi dodelitve opazovalne postaje ne more ustreči, ker društvo nima na razpolago orodja.

Tajnik.

Seja Ožjega odbora dne 17. marca 1930.

Navzočni: gg. predsednik Kalan, Babnik, Bukovec, Mesar, Okorn, prof. Verbič in Dermelj.

G. predsednik je konstatiral sklepčnost in podal besedo tajniku, ki je prebral zapisnik zadnje seje, ki ga je odbor odobril.

Dalje je tajnik prebral došle dopise v obvestilo odbora, nato pa svoje tajniško poročilo, ki ga je pripravil za društveni občni zbor. Odbor je poročilo odobril. Obenem pa je tajnik prebral tudi vse došle predloge, ki so jih podružnice poslale za občni zbor. Predlogi bodo razvidni iz poročila o društvenem občnem zboru za leto 1930.

G. Okorn je prebral svoje poročilo, ki ga bo podal na občnem zboru zaradi ustanovitve čebelarske zadruge. Tudi to poročilo je bilo odobreno.

Svoje poročilo je prebral tudi g. blagajnik Mesar ter dodal pojasnila k bilanci blagovnega odelka. Poročilo je odbor vzel na znanje.

Tajnik je predložil odboru nove etikete za razprodajo medu. Etikete in novo posodo bo odbor predložil občnemu zboru na ogled in razmotrivanje.

Seja ožjega odbora dne 28. marca 1930.

Navzočni: gg. predsednik Kalan, Babnik, Bukovec, Mesar, profesor Verbič in Dermelj.

Po ugotovitvi sklepčnosti je g. predsednik otvoril sejo ter podal besedo tajniku.

1. Tajnik je prebral zapisnik zadnje seje, ki se je odobril.

2. Tajnik je poročal, da je izstopil iz odbora g. Okorn, ki pa vzroka za izstop v pismu ni navedel. Odbor ostavke ni sprejel ter izrazil željo, da jo g. Okorn umakne, dokler se razmere v društvu, ki so nastale po občnem zborovanju v Celju, ne urede in razčistijo.

3. Dalje je tajnik prečital dopis g. ravnatelja in društvenega blagajnika, ki je sporočil, da so prostori blagovnemu oddelku v Jugoslovanski knjigarni odpovedani ter da bo po občnem zboru tudi on podal ostavko. Odbor je prosil g. ravnatelja Mesarja, naj do občnega zбора vodi blagovni oddelek neizpremenjeno. Odborovi člani naj pozivajo o novem lokalu, če bi se mogoče kje dobil.

4. Tečaj za spoznavanje kužnih bolezni se bo vršil kakor je bilo to določeno. Vodil ga bo g. Okorn.

Seja ožjega odbora dne 11. aprila 1930.

Navzočni: gg. predsednik Kalan, Babnik, Mesar, Dermelj. Gospoda Bukovec in prof. Verbič sta se opravičila.

Po otvoritvi seje je tajnik prebral zapisnik zadnje seje, ki ga je odbor odobril.

Nato je tajnik poročal, da je društvo dobilo poleg odpovedi g. ravnatelja Mesarja tudi še dopis »Tiskovnega društva« kot gospodarja Jugoslovenske knjigarnje, s katerim se odpovedujejo prostori blagovnemu oddelku v Jugoslovanski knjigarni. Odbor je razmotril nastali položaj, se posvetoval o novem lokalu in osebi, ki naj bi prevzela blagovni oddelek. Do prihodnje seje naj bi se pospešilo pozvedovanje o lokaluh in osebi, ki bi prevzela blagovni oddelek, da bi bil ta oddelek čimprej urejen in ne bi trpel preveč škode.

Tajnik je prebral došle dopise. Ugodilo se je prošnji za ustanovitev podružnice v Št. Lenartu v Slov. goricah. Za tečaj, ki se bo vršil dne 25. in 26. aprila t. l. — to je tečaj za spoznavanje in zatiranje čebelnih kužnih bolezni, — se je priglašilo 22 čebelarjev. Predavanja so prevzeli gg. dr. Kern, šef vet. bakteriološkega instituta, Kocijan, asistent instituta, prof. Verbič in Okorn. Tečaj se bo vršil obeh dneva v Drž. vet. bakt. institutu v Ljubljani.

Odbor je prosil g. Mesarja, naj naroča potrebne predmete za blagovni oddelek še dalje, da moremo ustreči naročilom članov.

Stari letniki. Uprava našega lista ima v zalogni še mnogo kompletnih starih letnikov in posameznih številk. Da si čebelarji lahko izpopolnijo svoje letnike, podajam njih seznam.

V zalogni so kompletni letniki »Čebelarja« iz let: 1905, 1915, 1921, 1922, 1923, 1925, 1926, 1927, 1928.

Posamezne številke pa naslednje:

Letnik 1899.: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11. — Letnik 1900.: 10, 11, 12. — Letnik 1905.: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12. — Letnik 1906.: 1, 2, 4, 6, 8, 9, 11, 12. — Letnik 1908.: 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — Letnik 1909.: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — Letnik 1913.: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12. — Letnik 1914.: 1, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12. — Letnik 1915.: 1, 4-5, 6-7, 8-9, 10-11-12. — Letnik 1916.: 1-2, 3-4, 5-6, 10-11-12. — Letnik 1917.: 3-4, 5-6, 7-8-9, 10-11-12. — Letnik 1918.: 1, 2, 3, 4. — Letnik 1919.: 8, 9, 10-11-12.

Letnik 1920.: 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — Letnik 1921.: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11. — Letnik 1922.: 1-2-3-4, 7, 8-9, 10-11-12. — Letnik 1923.: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — Letnik 1924.: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — Letnik 1925.: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — Letnik 1926.: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12. — Letnik 1927.: Vse številke. — Letnik 1928.: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12. — Letnik 1929.: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — Letnik 1930.: 1, 2, 3.

Podružnične vesti.

Ljubljanska podružnica ima prihodnjo odborovo sejo v torek, dne 13. maja t. l. v običajnem lokalnu ob osmih zvečer.

Načelnik Ljubljanske podružnice vabi člane, naj do 25. maja prijavijo število panjev, ki jih nameravajo leto postaviti v podružnični čebelnjak pod Krimom. Za vsak prijavljeni panj je plačati 1 Din pristojbine. Čebelarji lahko prijavo izvršijo s položnico poštne hranilnice, ki jo dobijo pri vsaki pošti za 25 par. Pod zgornji rob srednjega dela položnice naj zapišejo: *Prijava na panj*. Stavku »v korist čekovnega računa« je pristaviti število: **13.275**. Na nasprotni strani je navesti (brez znamke) naslov: Čebelarsko društvo za Slovenijo. Podružnica za Ljubljano in okolico.

Podružnica za Krtino je imela redni občni zbor dne 12. januarja t. l. Razmotrivate so se razne čebelarske zadeve. Glede zadruge se je stvoril sklep: »Da se čim več čebelarjev pritegne k drugi, naj bodo deleži le po 20 Din.« Ker je pristop prost, naj bo število obveznic tudi poljubno svobodno. Jamstvo pa naj bo le enkratno! Z visokim jamstvom se odbijajo podeželski čebelarji, katerim naj bo zadruga v prvi vrsti namenjena! K zadrugi naj se pritegne tudi blagovni oddelek.

Delovanje naše podružnice je bilo v preteklem letu — desetem izza ustanovitve — zelo živahno. Poleg predavanja na lanskem občnem zboru so bila še tri predavanja. Pristopilo je do danes že šest novih članov!

Izvoljen je bil sledeči odbor: Pirnat Ivan za predsednika, Soklič Ivan za namestnika, Mayer Julij za tajnika in blagajnika, za odbornike pa: Kosmač Jože, Pirnat Matija, Jeretina Franc in Majhen Jože.

Po končanem občnem zboru je predaval tajnik o oskrbovanju plemenjakov na pomlad. I. M.

Podružnica za Velenje je imela občni zbor dne 15. decembra 1929. Predsednik Mlinšek je obširno govoril o važnosti sodobnega čebelarstva. Navzočni so ga z zanimanjem poslušali. Nato je podal blagajnik in tajnik Bratkovič svoje poročilo. Članov je bilo 19, dohodkov 169.50 Din, stroškov 17 Din, preostanek 152.50 Din. — Za leto 1930. je bil izvoljen stari odbor. — Od 19 članov je bilo navzočih le osem in dva nečlana. Kje je vzrok nezanimanju? Odbor menda ni kriv, ker je ponovno izvoljen in tako prejel zaupnico. Naša podružnica pa obstoji šele od leta 1928. Zato najbrž tudi odsotni člani niso pričakovali, da bi postali po zaslugu društva v poldrugem letu »mojstri-čebelarji in medarji na cente in tone...!« Mogoče jim je predrago naše glasilo ali pa njim ne ugajajo obširni suhoperarni članki (poročila), od katerih nimajo nikake koristi. Tudi »Mesečni pregled« jih bode v oči, ker ni denarja za tehtnico, ko treba nabaviti najpotrebnnejše čebelarske potrebščine. —

Odsotni člani, ki pa niso prišli vsi po svoji krivdi, pač vedo, da imajo mali čebelarji večino članstva, oz. naročnikov. — Bratkovič Anton, tajnik.

Podružnica v Breznici. Občni zbor naše podružnice se je vršil 15. decembra 1929 ob precej povoljni udeležbi. V minulem poslovnem letu sta bili dve odborovi seji. Nabavila se je nova točilnica in cedilo s posodo za med. Stara točilnica se je popravila. V blagajni je bil majhen primanjkljaj (58 Din) zaradi nabavk, a je tako že izravnal. Izvoljen je bil novi odbor: Ivan Zupan za predsednika, Ignacij Resman za namestnika, Egidij Schiffner za tajnika, Jakob Prešeren za blagajnika, Alojzij Robič in Janez Vidic pa za odbornika. V prvi polovici maja se bo vršilo predavanje pri čebelniku predsednika v Smokuču ali članu Jalenu v Rodinah. Ker sta dve točilnici, bo ena shranjena v spodnjih, druga v zgornjih vaseh v šoli ali pri članu Ign. Resmanu. Odbor naj razmišlja, kje naj dobi sredstva za napravo voza (dire) za prevažanje čebel. Omislijo naj se nove vilice in pokrov. Vsi čebelarji, ki ste izven podružnice, ste kakor tretje, ki jih pitajo čebele. Vi pa živite in se okoriščate s tem, kar izvojujejo organizirani člani. Vsak pravi čebelar je v podružnici!

Podružnica za Poljansko dolino v Poljanah je imela redni občni zbor 26. decembra 1929 v Srednji vasi ob bolj pičli udeležbi. Želeti je, da bi se vsaj člani v večjem številu udeleževali občnih zborov. Iz poročil je razvidno, da je imela podružnica v preteklem letu 137 Din dohodkov in 15 Din stroškov, preostanek se je naložil v hranilnico na knjižico, ki izkazuje vrednost 629 Din. Odbor je ostal prejšnji razen enega novega odbornika M. Krmelja, ki prosi, da mu glavni odbor v Ljubljani dovoli opazovalno postajo za tukajšnji okraj. Sklenilo se je agitirati za pristop novih članov. V Žireh jih je neki odbornik nabral 13, za kar se mu je izrekla zahvala. Tukaj v Poljanski dolini je 97 čebelarjev, a včlanjenih jih je le 31, to je vsekakor premalo. Nadalje se je sklenilo prošiti osrednji odbor za predavatelja v aprilu ali maju mesecu. Sklenilo se je kupiti tisoč akacijskih sadik za izboljšanje paše. Sadike bodo čebelarji vsak v svojem kraju posadili. Torej, čebelarji-člani, agitirajte pri svojih tovariših nečlanih, da se tudi oni vpšejo v našo podružnico. Lani je v tukajšnjem okraju že dobil vsak čebelar toliko medu, da prav lahko žrtvuje tiste bore štiri kovače članarine!

Podružnica v Račni je imela občni zbor dne 12. januarja t. l. Obravnavalo se je o nabavi stiskalnice in drugega orodja in sklenilo, da se naroči načrt Pavlinove stiskalnice. Vsi člani pozdravljajo ustanovitev čebelarske zadruge in so pripravljeni za pristop. Izvoljen je bil stari odbor.

Podružnica v Sp. Hočah je imela občni zbor dne 14. decembra 1929. Predsednik g. Lašč je otvoril občni zbor ter ugotovil, da je sklepčen, ker je bilo od 26 članov navzočnih 17 članov ter nekaj nečlanov. Orisal je potem delovanje podružnice v preteklem letu ter omenil pred vsem, da je priredila eno predavanje v zvezi s praktičnimi demonstracijami, in sicer v šoli v Hočah. Predaval je g. Peter Nel iz Celja. Priredila je tudi dve prireditvi z razstavo medu in raznih izdelkov. Ostalo je nekoliko dobička. Končno je omenil še, da se razvija živahnno. Za to se je zahvaliti posebno nekaterim članom, ki se vedno z uspehom udejstvujejo pri vseh prireditvah in skrbijo za razvoj ter za prospeh čebelarstva sploh. Poudaril je tudi, da je treba gledati tudi na to, da pridobimo čim več članov, da bi bilo potem delovanje bolj uspešno. Blagajnik g. Vrus je podal poročilo, iz katerega je razvidno, da je imela podružnica v minulem letu 4437.20 Din dohodkov ter 3737.50 Din izdatkov. Premoženje znaša 699.70 Din. Razen tega ima podružnica tudi točilo, ki ga je nabavila za 1050 Din ter ga tudi že plačala. Ker je bil podružnični tajnik odsoten, je podal tajniško

poročilo g. Wieser. Podružnica je imela pet odborovih sej, na katerih so se obravnavale tekoče zadeve. Pri slučajnostih se je obravnavala zlasti način izposojanja in uporabe podružničnega točila. Sklenjeno je bilo, da se uporablja točilo na sledenči način: Člani imajo na razpolago točilo brez vsake odškodnine, in sicer po obsegu njih čebelarstva, dva do tri dni. Točilo hrani podružnični odbornik g. Kajnih. Nečlani si točilo tudi lahko izposodijo, in sicer samo proti odškodnini 40 Din, ki se potem uporabi kot članarina za eno leto. Sklenilo se je nabaviti še nekatere manjše potrebsčine: vilice za odpiranje satja in načrt Paulinove stiskalnice.

Podružnica v Črni je imela občni zbor dne 15. decembra 1929. Navzočnih je bilo osem članov. Odbor je bil izvoljen stari, samo namesto Ivana Brišnika je bil izvoljen Jakob Mlinar. Pri tej prilikli omenjam, da bi naša podružnica štela nad 60 članov, ako bi pristopili vsi čebelarji. Sedaj pa nas je samo 16. Razpravljalci smo tudi o prodaji medu in o uredbi pasišča. V tej zadevi smo storili važne skele, ki jih bo skušal odbor letos izvesti.

Drobiž.

† Umrl je g. Franc Perko, tajnik in blagajnik čebelarske podružnice za Sv. Trojico. Bil je vnet čebelar in župan občine Verjane. Za njim žalujeta podružnica in občina. Bil je dober mož in je rad pomagal vsakemu.

† Umrla je gospa Pavla Rojina, soproga g. Frančiška Rojine, šolskega upravitelja v p. v Sp. Šiški in dolgoletnega urednika »Slov. čebelarja«. Starejši čebelarji, ki so obiskovali gospoda Rojino v Šmartnem pri Kranju, bodo gospo Pavlo ohranili v najlepšem spominu zaradi njene gostoljubnosti, ljubeznivosti in potrežljivosti z njimi. Časten ji spomin!

Vsem radovednežem v vednost! Gospod A. Maček z Vrhniko nam je v zadevi svojega izuma prezimljanja čebel na jelovem medu (glej notico med »Drobižem« v 4. št. letosnjega »Sl. Č.) sporočil, da izuma sedaj še ne namejava objaviti, pač pa ob prvi dobri jelkovi paši, ker le tedaj bi njegov članek imel zmisel. Ako bi ga že sedaj objavil, ga bodo čebelarji do takrat že pozabili...

Gospoda Mačka prosimo, naj članek kar brez skrbi objavi, kajti čebelarji imajo izvrsten spomin, kadar — jim kaže. Čudno je: nekateri hrepene po čebelarski slavi, g. Mačku pa očividno ni do nje.

Jelovega medu ni skoraj nič več v zalogi, čeprav smo mislili, da ga sploh ne bomo mogli spečati. Celo »poskočil« je nekoliko v ceni, dosti ne, za 50 para pri kg pa vendarle. Najbolj čudno pa je, da inozemstvo ne mara niti našega finega cvetličnega medu, niti ajdovca, jelovega pa. Še vedno vprašujejo po njem.

Nekoliko misli o naših tečajih in predavanjih. Čimdalje bolj se mi utrjuje misel, da so

naša čebelarska predavanja potrebna bistvene izpreamembe. Poslušalci so tako različno v čebelarstvu izvežbani, da predavatelj ne more predavati vsakemu po volji, oziroma, da bi vsak imel kaj od predavanja. Med poslušalci so izkušeni čebelarji in pa začetniki. Ni dvoma, da so izkušenci potrebeni vse drugačne čebelarske duševne hrane nego začetniki. Začetnik ne more prebaviti snovi, ki je namenjena starejšim čebelarjem, ti se pa dolgočasijo, ako morajo poslušati vsakdanje čebelarske resnice. Predavatelj se pa mora ozirati zlasti na začetnike in na manj izkušene čebelarje, ki so pouka najbolj potrebeni in tudi najbolj dovezni za nove smeri v čebelarstvu. Kadar pa opazi, da njegove besede ne zanimajo enako vseh poslušalcev, tudi njemu ne gredo besede tako gladko iz ust in iz srca, kakor bi rad. Neprestano je v zadregi, kako bi obrnil besedo, da bi bilo prav za vse in da bi najbolj zaledla. Če potem kljub najvestnejši pripravi in pri najboljši volji ne doseže, kar želi, ne smemo tega pisati na njegov rovaš, marveč na rovaš preražljeno izobraženih poslušalcev.

Zaradi tega bomo morali predavanja in tečaje reformirati. Treba bo uvesti poleg specijalnih tečajev (o vzreji matic, o kužnih boleznih, o kuhanju voska, o manipulaciji z medom) še tečaje in predavanja za začetnike in pa posebna predavanja za izobražene čebelarje.

Tečaje za začetnike naj bi priredilo več podružnic enega okrožja skupno, da se z njimi okoristi kar največ mladih čebelarjev.

Posebno poglavje pa je izobrazba naših bočnih čebelarskih predavateljev. V tem po-

gledu se doslej ni nič storilo. Prej ali slej bo moralo osrednje društvo tudi tu kaj ukreniti. Predavateljev imamo mnogo premalo. Če bomo hoteli, da se naše čebelarstvo v vsakem oziru izpopolni, bomo morali skrbeti tudi za njih naraščaj. Dolžnost društva je, da nudi vsem tistim čebelarjem, ki so za predavanja sposobni, vsa sredstva za njih izobrazbo, oziroma da jim pomaže, da izpopolnijo, če treba, svojo izobrazbo tudi v tujini.

Gospod Okorn je pred dvema letoma v »Sl. C.« omenil, da ni našel niti dovezetnih oseb niti pomoči za svojo namero, ko je hotel svojo čebelarsko izobrazbo izpopolniti v tujini. Ta očitek pa lahko izrečejo vsi slovenski čebelarski predavatelji, kajti nihče izmed njih ni bil toliko srečen, da bi mu kdo segel pod ramo in mu pomagal do izobrazbe, če smem tako reči.

Te vrstice sem napisal z namenom, da bi o gornjih zadevah začeli resno razmišljati in tudi delati.

Iz švicarske čebelarske organizacije. Nikjer na svetu niso čebelarji tako dobro organizirani kako v Švici. Tudi splošna čebelarska izobrazba je tam na zavidljivi višini. Švicarski čebelarji so pa tudi izredno požrtvovalni pri podpiranju svojega osrednjega društva. Ne ustrashijo se nikakih denarnih žrtev, kadar je treba podpreti kako društveno akcijo.

Švicarsko društva je izvedlo tudi razna zavarovanja svojih članov. Vsak član je zavarovan proti raznim nezgodam, ki lahko dolete njega ali kakega člena njegove družine pri čebelarjenju. Zavarovani so za smrt ali pa za trajno invalidnost tudi za začasno nezmožnost za delo. Poleg tega se člani tudi lahko zavarujejo za škodo, za katero so odgovorni (n. pr. ako domače čebele opikajo kakega tujega človeka ali pa usmrte kako živino). Tudi proti gnilobi se člani lahko zavarujejo. Zavarovalna premija znaša 1:20 Din na panj. L. 1929. je bilo zavarovanih 16.554 čebelarjev, oziroma 186.432 panjev. Zavarovalnin je bilo izplačanih nad 70.000 Din.

Upajmo, da bo čez 100 let tudi pri nas v tem pogledu kaj storjenega.

O nadomestilih za obnožino. Odkar obstoji »umno« čebelarstvo, se tehajo razni čebelarji, kako bi izboljšali položaj čebel pri preskrbi vsakdanjih potrebščin za njih življenje. Med te spada tudi obnožina. Precejšnja je vrsta snovi, ki so jih priporočali n. pr. kot nadome-

stilo za obnožino. Rženo, pšenično, grašično moko, papriko i. dr. so tlačili v panje ali pa nastavljalni v bližini čebelnjaka, in če je kaka čebela v prevelikem pohlepnu po obnožini oblekla n. pr. hlačke iz paprike, so proglašali to snov kot izvrstno nadomestilo za obnožino.

Toda »nič ni tako skrito, da ne bi postal očito« — sedaj je neki čebelarski znanstvenik na podlagi obsežnih poizkusov ugotovil, da je vsa zaleda, ki so jo čebele pitale bodisi z moko ali pa s papriko, poginila.

Seveda, take ugotovitve nas ne bodo izmodrovale. Čebelarji morajo vedno imeti kaj novega ...

Večji mraz — večja poraba medu čez zimo, tako si misli marsikateri čebelar, ki porabo živeža v panju presoja s človeškega stališča, kajti človek pozimi mnogo več je nego v vročem poletju. Pri čebelah je pa prav narobe. Vsi vemo, da v mehkih zimah mnogo več medu porabijo nego v hudih. Večjo porabo opravičujemo z živahnejšo delavnostjo v panju in z zgodnjim zaledanjem.

V švicarskem letnem poročilu o opazovalnih postajah za l. 1929. pa čitam, da je bila zimska poraba medu panjev v izredno mrzli zimi 1928/1929 še nekoliko manjša nego znaša povprečna poraba v zadnjih desetih zimah.

To kaže, da se čebela povsem drugače brani proti mrazu nego človek ali pa topokrvne živali. Ne z večjim uživanjem hrane, marveč s tem, da se tem bolj stisnejo v gručo, čim bolj pritiska mraz. Čim bolj se stisnejo, tem manjša je površina gruče in tem manjše je izzarevanje toplotne. Ta avtomatična regulacija toplotne je ena izmed velikih skrivnosti čebelinega življenja.

Lepo velikonočno darilo čebelarjem. S 1. aprilom t. l. je uvedla mestna občina ljubljanska nove davke, tako zvano trošarino na konsumne predmete. Spomnili so se tudi sladkega medu in ga zagrenili z 1 Din trošarine na vsak kilogram. Treba je, da bomo proti takim davščinam na občnem zboru protestirali. Ali res ni šlo brez medu?

Proti konkurenčni domačega medu se bomo najuspešneje branili z brezhibnim medom, ki mora biti popolnoma goden, najskrbnejše prečiščen in v ličnih posodah. Stara pesem, bo marsikdo vzkliknil. Pa jo bomo toliko časa peli, da jo bodo znali vsi slovenski čebelarji in se po njej ravnali.

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin,

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarskega društva za Slovenijo
v Ljubljani, Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

Predmet	Cena		
	Din	P	
1. Pripomočki za pomirjenje čebel oziroma za varstvo proti piku.			
Brizgalnica za roje	120	—	
Euskol, 3 kosi, novo impregnirani	2	—	
Kadilniki (boljši)	75	—	
Čebelarska kapa s tkanino	40	—	
Čebelarska kapa, žimnata	46	—	
Pajčolani	30	—	
Pajčolani z žimnatim vložkom	40	—	
Čebelarske pipe (pihalnik Dathe)	60	—	
Razpršilnik za steklenice, zelo učinkovit, tudi za vrtno porabo	28	—	
Čebelarske rokavice	60	—	
Samokadičnik »Vulkan«	120	—	
2. Pitanje čebel.			
Baloni za 1 liter	8	—	
Baloni za 1 liter z odprtим podstavkom za pitanje iz medišča	16	—	
Baloni za 1 liter z zaprtim podstavkom za pitanje iz medišča	18	—	
Pitalnik za A. Ž.-panj iz bele pločevine	16	—	
3. Matica.			
Barva za označevanje matice, garnitura (štiri barve)	18	—	
Matičnice (kletke) raznih vrst	od Din 2— do	13	—
Matičnice z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti		3	—
4. Točenje, shranjevanje in konserviranje medu in voska.			
Čističnik za med z dvojnim sitom, iz zelo močne pločevine	130	—	
Gonilo najnovejšega sistema (s poprečnim železom Din 230—)	200	—	
Leseni obod za dozo za pošiljanje po železnici	10	—	
Nastavek s taco za odkrivljanje satja ob točenju medu	130	—	
Nož za izpodrezavanje satja	10	—	
Nož za odkrivljanje satja	10	—	
Pločevinaste posode za med, à $\frac{1}{2}$ kg	3	—	
Isto à 1 kg	4	—	
Isto à 2 kg	7	—	
Isto à 5 kg	10	—	
Pločevinaste posode za med, za 25 kg	40	—	
Leseni sodi za 50 kg	50	—	
Odročna štula	70	—	
Pločevinasto sito za čiščenje medu (dvojno)	60	—	
Stekleničica za pošiljanje medu kot vzorec	3	—	
Pločevinasto točilo za 3 satnike	950	—	
Topilnik za voščine	80	—	
Vilice za odkrivljanje satja	24	—	
5. Satnice in žičenje.			
Deska za pritrjevanje satnic			
Garnitura za vdelavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	30	—	

Predmet	Cena	
	Din	p
Kolesce za vtiiranje žice, boljše	18	—
Luknjač za okvirčke	55	—
Satnice, 1 kg	65	—
Svetiljke za zalivanje satnic »Gratze«	42	—
Šilo za vrtanje luknjič	3	—
Žica, najfinješa, v originalnem zavičku, 1 zavitek	6	—
Žica, navita na lesu	4	—
6. Panj in njega deli.		
A. Ž.-panj na 9 satnikov z verando	300	—
Kovinski deli za A. Ž.-panj:		
a) 6 finih palic, 40 cm, à Din 1—	6	—
b) 2 nosilca za matično rešetko, à Din 1:50	3	—
c) 2 tečaja za vratca, à Din 1:50	3	—
d) 4 tečaji za brade, à Din —75	3	—
e) 2 mreži za okenca, à Din 4—	8	—
f) 4 zapahi za okenca, à Din —50	2	—
g) 2 zaporici za zaklopnicu, à Din —25	—	50
h) ½ kg kvačic pocinkanih (1 kg Din 18—)	5	—
i) kljukica za vratca	—	50
j) rešetka za 1 panj, zelo močna, brušena	15	—
Zična mreža za okenca (pocinkana), kvadratni meter	38	—
Okvirčki za A. Ž.-panje (nezbitti), za komad	1	75
Pločevinasta razstojilišča, namesto kvačic, za 9 ali 10 satnikov	2	50
Matična rešetka, nemškega fabrikata, zelo močna, kvadratni meter	150	—
Matična rešetka, nemškega fabrikata, šibkejsa, kvadratni meter	75	—
Matična rešetka, najfinješa, sestavljena iz palčic, 24×13 cm	10	—
Zapahi za žrela:		
a) kovinski, enostranski	2	—
b) leseni (Trinkov sestav) s peresom	1	50
c) kovinski dvostranski	2	—
7. Prispomočki za delo v in izven panja.		
Klešče za A. Ž.-panje	28	—
Klešče za gorko stavbo	25	—
Zaklopna kozica za odlaganje satnikov s čebelami	50	—
Lesen sipalnik za A. Ž.-panje na 9 in 10 satnikov	25	—
Strgulja za snaženje A. Ž.-panjev	10	—
Ščetica za ometanje čebel	8	—
8. Razno.		
Odvijač za vijake	3	—
Jeklena šablona in zabijač (priprava za pritrjevanje kvačic)	24	—
Tehtnica za obljudene panje	1150	—

V področju osrednjega odbora se je ustanovil poseben odsek za blagovni oddelek, katerega naloga je organizirati nakup in prodajo čebelarskih potrebščin, voska in medu ter na ta način pomoći tako članom kakor društvu. Imel bo v zalogi le prvorstno blago po zmernih cenah. Čebelarji! Podpirajte to društveno ustanovo s tem, da svoje potrebščine le pri njej kupujete. Dobrodošli so odseku vsi dobri nasveti in misli s strani članov.